

Εισαγωγή

Το ζήτημα της ιδιωτικοποίησης εμφανίζει έντονη δυναμική στην πολιτική ατζέντα των κυβερνήσεων, καθώς σημαντικοί τομείς, οι οποίοι ανήκαν στη σφαίρα των κρατικών αρμοδιοτήτων, τείνουν σταδιακά να μετακινούνται προς το πεδίο της αγοράς. Η τάση αυτή δεν συνδέεται μόνο με προτεραιότητες οικονομικής και τεχνικής φύσης, αλλά αποτυπώνει την ευρύτερη αναθεώρηση των υποθέσεων και των παροδοχών στις οποίες στηρίχθηκε ο ρόλος και η σκοπιμότητα παρέμβασης του κράτους στην κοινωνική και την οικονομική σφαίρα. Κρίσιμο διακύβευμα κατά το σχεδιασμό και την υλοποίηση των αντίστοιχων πολιτικών αποτελούν οι όροι εκχώρησης των δραστηριοτήτων οι οποίες ενέχουν στοιχεία δημόσιου συμφέροντος ή/και κοινής ωφέλειας από το δημόσιο στον ιδιωτικό τομέα, καθώς και η ειδικότερη (ανα)κατανομή του παραγόμενου οφέλους και κόστους σε κοινωνικούς και οικονομικούς όρους.

Αντικείμενο μελέτης του παρόντος βιβλίου αποτελούν οι επιπτώσεις των προγραμμάτων ιδιωτικοποίησης στους τομείς των υπηρεσιών κοινής ωφέλειας (ΥΚΩ), με σημείο αναφοράς τους πολίτες. Το πεδίο διερεύνησης συγκροτείται και οριοθετείται από το περιεχόμενο των ασκούμενων πολιτικών για τις ΥΚΩ, το οποίο σχηματικά μετασπίζεται σε διαφορετικά σημεία του άξονα *κρατικοποίησης-ιδιωτικοποίησης*. Εν προκειμένω, το ζήτημα της δημόσιας ή ιδιωτικής διαχείρισης των ΥΚΩ προσεγγίζεται ως πρόβλημα δημόσιας πολιτικής, αναζητώντας και ελέγχοντας τις προϋποθέσεις νομιμοποίησης και αποτελεσματικότητας των εναλλακτικών επιλογών ανάμεσα στο κράτος και την αγορά και τις αντίστοιχες επιπτώσεις για τους πολίτες. Τελικό ζητούμενο αποτελεί η κατανόηση και η ερμηνεία των ειδικότερων κοινωνικο-οικονομικών αναδιατάξεων που συντελούνται στο επίπεδο της αλληλεπίδρασης της δημόσιας πολιτικής με τους πολίτες, ως συνέπεια της ιδιωτικοποίησης.

Στο επίκεντρο της ανάλυσης βρίσκεται το ερώτημα αν και με ποιον τρόπο η ιδιωτικοποίηση μετέβαλε τη θέση, το ρόλο και τα δικαιώματα των πολιτών, καθώς επίσης, σε δεύτερο επίπεδο, τη σχέση κράτους (*πολιτικής/διοίκησης*), ΔΕΚΟ (*αγοράς/οικονομίας*) και πολιτών (*κοινωνίας*). Οι έννοιες της κοινής ωφέλειας και του δημόσιου συμφέροντος αποτελούν κρίσιμες μεταβλητές, καθιστώντας τις εκάστοτε πολιτικές επιλογές σημείο εξισορρόπησης διαφορετικών κοινωνικών και οικονομικών προτεραιοτήτων, η ιεράρχηση των οποίων οδηγεί εν συνεχεία σε διακριτούς τύπους κρατικής παρέμβασης και σχέσεων του κράτους με την κοινωνία.

α. Πλαίσιο ανάλυσης

Από τα τέλη της δεκαετίας του 1970 στην Ευρώπη και με σχετική καθυστέρηση στην Ελλάδα, η κυρίαρχη πολιτική αντίληψη για το ρόλο και τις λειτουργίες του κράτους

αντανακλά την τάση αντιστροφής της διαδικασίας της μεταπολεμικής επέκτασης και τον προσανατολισμό στον αντίθετο πόλο (οικονομία της αγοράς). Σημείο εκκίνησης αποτελεί η αλλαγή παραδείγματος σε επίπεδο καταμερισμού λειτουργιών και αρμοδιοτήτων μεταξύ του δημόσιου και του ιδιωτικού τομέα, η οποία σηματοδοτεί την υποχώρηση της έκτασης και της έντασης της κρατικής παρέμβασης και την ενδυνάμωση του ρόλου του ιδιωτικού στοιχείου. Το νέο μοντέλο αναφοράς είναι προσανατολισμένο στην αγορά ή σε μεικτά σχήματα δημόσιου-ιδιωτικού, ενώ η κρίσιμη παράμετρος σε επίπεδο δημόσιας πολιτικής εντοπίζεται στο περιεχόμενο και την ποιότητα των όρων ρύθμισης και εποπτείας των επιμέρους πεδίων δραστηριότητας.

Τα προγράμματα μεταρρύθμισης του δημόσιου τομέα και των υπό ευρεία έννοια δημόσιων υπηρεσιών, ανεξάρτητα από το ειδικότερο περιεχόμενο που προσέλαβαν, οδήγησαν σε σημαντικές αναδιατάξεις στις σχέσεις κράτους-πολιτών, στη φύση της κρατικής παρέμβασης και στο περιεχόμενο των δημόσιων πολιτικών (Warin, 1997· Bouckaert, 2000· Rouban, 2000· Jeannot, 2007). Με άξονα αναφοράς τους εν λόγω μετασχηματισμούς, το βιβλίο πραγματεύεται και αναλύει τη διαδικασία ιδιωτικοποίησης στους τομείς των υπηρεσιών κοινής ωφέλειας (ΥΚΩ), ή, όπως πλέον ορίζονται, των υπηρεσιών γενικού οικονομικού συμφέροντος (ΥΓΟΣ). Οι πολιτικές ιδιωτικοποίησης περιλαμβάνουν διακριτές διαδικασίες και εργαλεία εφαρμογής: τη μετοχοποίηση και αποκρατικοποίηση των δημόσιων επιχειρήσεων, την απελευθέρωση των κρατικών μονοπωλίων, το διαχωρισμό των επιχειρησιακών και τομεακών λειτουργιών, την αλλαγή του ρυθμιστικού πλαισίου και τη συνδυαστική επίδραση του εξευρωπαϊσμού.

Η κεντρική ιδέα απορρέει από τη θέση ότι η ιδιωτικοποίηση αποτελεί μια σημαντική πτυχή των ευρύτερων μετασχηματισμών της σχέσης κράτους-κοινωνίας-αγοράς (OECD, 1992),¹ αναδιατάσσοντας αντίστοιχα τους ρόλους και τις λειτουργίες των τριών πόλων. Ως προς το σκέλος της σχέσης κράτους-αγοράς, η απόσπαση των δραστηριοτήτων κοινής ωφέλειας από το δημόσιο τομέα επηρεάζει την κατανομή και τον τρόπο διαχείρισης των αρμοδιοτήτων παραγωγής, παροχής και ρύθμισης των ΥΚΩ, περιορίζοντας το πεδίο της άμεσης κρατικής παρέμβασης και ενισχύοντας τις έμμεσες ρυθμιστικές-εποπτικές λειτουργίες. Συναφώς, η σχέση αγοράς-πολιτών καθίσταται περισσότερο άμεση, εφόσον ο ενδιάμεσος χώρος της κρατικής αρμοδιότητας τείνει να περιορίζεται. Οι σχέσεις κράτους-κοινωνίας (πολιτών) προσεγγίζονται ειδικότερα βάσει τριών τύπων αλληλεπίδρασης: ως σχέση υπηρεσίας, ως εμπορική σχέση και ως πολιτική σχέση (*ιδιότητα του πολίτη/citoyenneté*) (Jeannot, 1998). Η ιδιωτικοποίηση υποστηρίζεται ότι σηματοδοτεί τη μετάβαση από τον πρώτο στο δεύτερο τύπο σχέσεων, ενώ ζητούμενο αποτελεί ο τρόπος και ο βαθμός ενσωμάτωσης των στοιχείων της *ιδιότητας του πολίτη* στις συνθήκες υποχώρησης και μετασχηματισμού της κρατικής παρέμβασης στους τομείς των ΥΚΩ.

Η προβληματική του βιβλίου έχει άμεση αναφορά στην ευρύτερη συζήτηση περί

1. Παραπομπή από Wright, 1994α, σελ. 5-6.

«λιγότερου» ή «περισσότερου» κράτους, χωρίς, ωστόσο, να εξαντλείται σε αυτό το επίπεδο. Η ιδιωτικοποίηση νοείται κατ' αρχάς ως «αλλαγή (παραδείγματος) πολιτικής» (Flogio, 2004, σελ. 46, 2013), καθώς επηρεάζει ευρύτερα τη λειτουργία του συστήματος παροχής των ΥΚΩ και το ρόλο των δρώντων (*policy actors*) εντός του αντίστοιχου πεδίου πολιτικής. Παρότι συχνά τείνει να επικρατεί η τεχνική ανάγνωση της διαδικασίας, στην παρούσα μελέτη υποστηρίζεται ότι η ιδιωτικοποίηση συνεπάγεται κρίσιμες αναθεωρήσεις σε επίπεδο πολιτικών και κοινωνικών αξιών (Feigenbaum et al., 1999), καθώς δεν μεταβάλλονται μόνο οι οργανωτικές και λειτουργικές παράμετροι του μοντέλου παροχής αλλά και οι αξιακές παραδοχές στις οποίες αυτό θεμελιώνεται. Η μετάβαση από τις *υπηρεσίες κοινής ωφέλειας* στις *υπηρεσίες γενικού οικονομικού συμφέροντος* αποδίδει σημειολογικά την υποστηριζόμενη αλλαγή παραδείγματος και την αντίστοιχη αναδιάταξη των κοινωνικών και των οικονομικών κριτηρίων προσδιορισμού και νομιμοποίησης των ασκούμενων πολιτικών.

β. Θέσεις και ερωτήματα

Εκκινώντας από τη θέση ότι οι ΥΚΩ ενσωματώνουν ορισμένα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά τα οποία προσδιορίζονται με κριτήρια *δημόσιου/γενικού συμφέροντος*, κεντρικό σημείο διερεύνησης αποτελεί ο τρόπος πρόσληψης και μετασχηματισμού της εν λόγω συνθήκης σε δημόσια δράση (πολιτική) και οι αντίστοιχες εγγυήσεις κάθε μοντέλου (δημόσιο/ιδιωτικό/μεικτό). Η έννοια του δημόσιου συμφέροντος αποτελεί εν προκειμένω την κρίσιμη μεταβλητή αναγωγής του κοινωφελούς χαρακτήρα των ΥΚΩ σε συγκεκριμένες προδιαγραφές παροχής και ρύθμισης, η κατοχύρωση των οποίων επαφίεται στο επίπεδο των δημόσιων πολιτικών. Στην ανάλυση που ακολουθεί υποστηρίζεται ότι η αναθεώρηση των όρων οργάνωσης και λειτουργίας του συστήματος παροχής των ΥΚΩ, ως συνέπεια της ιδιωτικοποίησης, επηρεάζει άμεσα τα κριτήρια λειτουργίας του πεδίου πολιτικής και διαμορφώνει αντίστοιχα το ρόλο και τα δικαιώματα των πολιτών, κατ' αναλογία της μεταβαλλόμενης ισορροπίας μεταξύ του δημόσιου και του ιδιωτικού τομέα.

Από τη γενική αυτή θέση προκύπτουν επαγωγικά δύο ειδικότερες υποθέσεις προς έλεγχο. Η *πρώτη* εστιάζει στο επίπεδο του σχεδιασμού και της νομιμοποίησης των δημόσιων πολιτικών, προτείνοντας ότι η ιδιωτικοποίηση μετέβαλε ουσιαδώς τα κριτήρια προσδιορισμού της έννοιας της κοινωφελούς υπηρεσίας, ενισχύοντας τις οικονομικές παραμέτρους έναντι των κοινωνικών διαστάσεων. Η *δεύτερη* αφορά το σκέλος της υλοποίησης, υποστηρίζοντας ότι η κατανομή των επιπτώσεων της ιδιωτικοποίησης εμφανίζεται ασύμμετρη τόσο μεταξύ των διαφορετικών ομάδων που υφίστανται τις συνέπειές της, όσο και σε όρους επιμέρους κοινωνικών και οικονομικών (αντι)σταθμίσεων.

Η εμπειρική διερεύνηση των συνεπειών της ιδιωτικοποίησης, ως ανεξάρτητης μεταβλητής, δεν περιορίζεται στην αναζήτηση και αξιολόγηση ποσοτικών και ποιοτικών

δεικτών. Παράλληλα επιχειρείται η ανάδειξη ενδεχόμενων διαφοροποιήσεων του βαθμού της αιτιώδους συσχέτισης μεταξύ των ερμηνευτικών μεταβλητών και των ευρημάτων της εφαρμογής των θεωρητικών προτάσεων και (υπο)θέσεων στα πραγματικά δεδομένα. Ως προς το σκέλος των αποτελεσμάτων, εντός του πλαισίου αλληλεπίδρασης της δημόσιας πολιτικής (*policy*) και των πολιτικών διαδικασιών (*politics*), η κατανομή των επιπτώσεων των ασκούμενων πολιτικών αποτυπώνεται συγκριτικά συναρτήσει μιας κλίμακας «χαμένων» και «κερδισμένων» της δημόσιας διαχείρισης-ιδιοκτησίας και της ιδιωτικοποίησης.

Εν συνόψει, τα προς διερεύνηση ζητήματα απορρέουν από τα ακόλουθα ερωτήματα: *Πώς νοηματοδοτείται ο κοινωφελής χαρακτήρας μιας (οικονομικής) δραστηριότητας; Βάσει ποιων αρχών και κριτηρίων οργανώνεται το σύστημα παραγωγής και παροχής των ΥΚΩ; Σε ποιες παραδοχές τεκμηριώνεται η σκοπιμότητα και η νομιμοποίηση των εναλλακτικών μοντέλων; Ποια είναι η ιεράρχηση των κοινωνικών, πολιτικών και οικονομικών παραμέτρων; Πώς προσδιορίζονται ο ρόλος και τα όρια παρέμβασης του κράτους; Πώς μεταφράζεται το αναμενόμενο κοινωνικό και οικονομικό όφελος; Με ποιο τρόπο ενσωματώνονται τα ζητήματα δημοκρατικής νομιμοποίησης και λογοδοσίας στη λειτουργία του συστήματος; Ποιοι είναι οι παράγοντες και οι κίνδυνοι απονομιμοποίησης; Ποιο είναι το όφελος και το κόστος των ασκούμενων πολιτικών και πώς κατανέμεται διαχρονικά; Πώς διασφαλίζονται ή αποζημιώνονται οι ομάδες που υφίστανται τις αρνητικές συνέπειες και ιδίως οι αδύναμες κοινωνικές ομάδες;*

γ. Μεθοδολογία και θεωρητικά εργαλεία

Η παρούσα μελέτη ενσωματώνει την υφιστάμενη βιβλιογραφία στα πεδία της ανάλυσης δημόσιας πολιτικής, της δημόσιας υπηρεσίας, των υπηρεσιών κοινής ωφέλειας, του παρεμβατικού (κοινωνικού, οικονομικού, ρυθμιστικού) ρόλου του κράτους, του δημόσιου συμφέροντος, της κρατικοποίησης και της ιδιωτικοποίησης, των δημόσιων επιχειρήσεων και των σχέσεων κράτους-πολιτών, την οποία διασυνδέει με τα εμπειρικά δεδομένα εφαρμογής των πολιτικών για τις ΥΚΩ. Κατά τη διερεύνηση των συνεπειών των ασκούμενων πολιτικών αξιοποιούνται ποσοτικά και ποιοτικά εργαλεία ανάλυσης. Η θεωρητική τεκμηρίωση αντλεί από τη διεθνή και την ελληνική βιβλιογραφία, άρθρα επιστημονικών περιοδικών, κείμενα εργασίας, ειδικές εκδόσεις, εκθέσεις και ενημερωτικά δελτία επιστημονικών φορέων και ανεξάρτητων/ρυθμιστικών αρχών, υλικό κοινοβουλευτικών εργασιών, νομοθετικά και κανονιστικά κείμενα, μελέτες, δημοσιεύματα του Τύπου και διαδικτυακές πηγές. Η εμπειρική διερεύνηση στηρίχθηκε στην εκτεταμένη συλλογή και επεξεργασία στατιστικών στοιχείων από ευρωπαϊκές και εθνικές βάσεις δεδομένων και σχετικό πληροφοριακό υλικό που διέθεσαν οι επιχειρήσεις παροχής των ΥΚΩ και οι ρυθμιστικές αρχές. Τα ευρήματα της έρευνας εμπλουτίστηκαν μέσω της διερεύνησης ενός κύκλου ημιδομημένων συνεντεύξεων με εκπροσώπους και στελέχη των

εμπλεκόμενων φορέων.

Ως προς το θεωρητικό και μεθοδολογικό πλαίσιο, η προσέγγιση της μελέτης υπάγεται στο πεδίο της *ανάλυσης δημόσιας πολιτικής*.² Οι θεωρητικές αναφορές του συστήματος διαχείρισης των δραστηριοτήτων και των υπηρεσιών κοινής ωφέλειας παραπέμπουν σε δύο διακριτά κανονιστικά υποδείγματα: το γαλλικό/λατινικό μοντέλο της *δημόσιας υπηρεσίας* (*service public*) και το ευρωπαϊκό μοντέλο των *υπηρεσιών γενικού οικονομικού συμφέροντος* (*services of general economic interest*). Συναρτήσει των κριτηρίων νομιμοποίησης και των προδιαγραφών πρακτικής λειτουργίας των εναλλακτικών μοντέλων, διακρίνονται ακολούθως αντίστοιχοι (ιδεό)τυποι των «αποδεκτών»³ ως *διοικούμενοι, χρήστες, πελάτες/καταναλωτές και πολίτες*.⁴ Τα ερμηνευτικά εργαλεία προέρχονται από το πεδίο της (νεο)θεσμικής θεωρίας,⁵ ιδίως της ιστορικής και της ορθολογικής προσέγγισης, ενώ επιμέρους αναφορές υπάρχουν στις υποθέσεις της δημόσιας και της ορθολογικής επιλογής.⁶

Εστιάζοντας στα ειδικότερα χαρακτηριστικά του πεδίου των ΥΚΩ, ο τύπος των ασκούμενων πολιτικών υπάγεται κατ'αναλογία στην κατηγορία της *βιομηχανικής ιδιωτικοποίησης*⁷ (*industrial privatization*). Οι επιλεχθείσες μελέτες περιπτώσεων περιλαμβάνουν τους τομείς των τηλεπικοινωνιών, της ηλεκτρικής ενέργειας και των υπηρεσιών ύδρευσης, με κρίσιμη μονάδα αναφοράς τις μεγάλες επιχειρήσεις παροχής (ΟΤΕ, ΔΕΗ, ΕΥΔΑΠ). Η εν λόγω επιλογή δεν τεκμηριώνεται μόνο στην ομοιογένεια ορισμένων τεχνικών χαρακτηριστικών και στη φύση των ασκούμενων δραστηριοτήτων (χαρακτήρας κοινής ωφέλειας), αλλά και στο γεγονός ότι η διαφοροποίηση του βαθμού διεύθυνσης της ιδιωτικοποίησης μεταξύ των τριών τομέων καθιστά πρόσφορη τη διερεύνηση των επιπτώσεων των πολιτικών τόσο αυτοτελώς (τομεακό επίπεδο), όσο και σε συγκριτικούς όρους (οριζόντια ανάλυση).

Το αναλυτικό σχήμα διερεύνησης των επιπτώσεων της ιδιωτικοποίησης εξειδικεύεται περαιτέρω σε τρία διακριτά επίπεδα (Διάγραμμα Δ1): Οι *μάκρο-μεταβλητές* προσδιορίζονται στο επίπεδο της σχέσης κράτους-πολίτη, καλύπτοντας τις κοινωνικές διαστάσεις των ΥΚΩ, όπως τα ζητήματα δημόσιου συμφέροντος, ισότητας, δικαιοσύνης, κοινωνικής

2. Ενδεικτικά: Easton, 1965, 1967· Hill, 1997· Muller and Surel, 1998· Edwards, 2000· Dye, 2013· Peters, 2015.

3. Στην ανάλυση που ακολουθεί, υιοθετείται ως γενική αναφορά ο ουδέτερος όρος «αποδέκτης», ο οποίος εξειδικεύεται σε ειδικότερες κατηγορίες, αναλόγως του μοντέλου παροχής των ΥΚΩ και των χαρακτηριστικών, δικαιωμάτων και λοιπών ιδιοτήτων που αποδίδονται κατά περίπτωση στους πολίτες.

4. Αναλυτικά σε: Chevallier, 1985· Chauvière and Godbout, 1992· Jeannot, 1998· Σπανού, 2000.

5. Ενδεικτικά: March and Olsen, 1984, 1989, 2005· Moe, 1990· Powell and DiMaggio, 1991· Hall and Taylor, 1996· Rothstein, 1996· Peters, 1996, 1999· Weingast, 1996· Steinmo 2001a, β· Streeck and Thelen, 2005.

6. Βλ. Buchanan and Tollison, 1972· Mueller, 1976, 1997, 2001, 2003· Shepsle and Bonchek, 1997· Tollison, 1997· Niskanen, 1998· Parsons, 2005.

7. Για την έννοια και τις μορφές *βιομηχανικής ιδιωτικοποίησης*, βλ. Wright, 1994a, σελ. 8-10.

συνοχής, λογοδοσίας και συμμετοχής. Οι μέσο-μεταβλητές οριοθετούν τις θεσμικές προδιαγραφές και τις τεχνικές συνθήκες άσκησης των πολιτικών, εστιάζοντας στη σχέση κράτους-αγοράς-επιχειρήσεων και ειδικότερα στους όρους οργάνωσης και λειτουργίας του συστήματος παροχής των υπηρεσιών, στη δομή και την απόδοση της αγοράς και στους μηχανισμούς ρύθμισης και προστασίας των αποδεκτών. Οι μικρο-μεταβλητές αφορούν την ειδικότερη σχέση πολιτών-επιχειρήσεων και προσδιορίζονται κατά βάση μέσω των όρων παροχής των ΥΚΩ, όπως η τιμή, η δυνατότητα επιλογής, η ποιότητα, η εξυπηρέτηση, η επικοινωνία και η πληροφόρηση.

Η προσέγγιση του ζητήματος της ιδιωτικοποίησης καλύπτει διαχρονικά την πορεία εξέλιξης των τομέων των ΥΚΩ στην Ελλάδα από τη μεταπολεμική περίοδο μέχρι σήμερα, αντιπαραβάλλοντας την εμπειρία εφαρμογής του κρατικού υποδείγματος (μέσα δεκαετίας 1950-μέσα δεκαετίας 1990, Μέρος Α') με τα δεδομένα της μετάβασης στο μεικτό/αγοραίο πρότυπο (μέσα δεκαετίας 1990-παρόν, Μέρος Β'). Η ανάπτυξη των θεματικών διαρθρώνεται με συμμετρικό τρόπο στα δύο μέρη της μελέτης, με κοινό άξονα τα εξής ερωτήματα: *Ποια είναι η βάση νομιμοποίησης των πολιτικών διαχείρισης των ΥΚΩ?* (κεφ. 1). *Πώς οργανώνονται οι βασικές λειτουργίες του συστήματος παραγωγής, παροχής και ρύθμισης;* (κεφ. 2). *Ποια είναι η θέση των πολιτών εντός αυτού και με αναφορά το ευρύτερο πεδίο πολιτικής;* (κεφ. 3). *Ποια είναι η κατανομή του κόστους και του οφέλους των ασκούμενων πολιτικών;* (κεφ. 4).

Συνοπτικά, στο Μέρος Α' η ανάλυση διατρέχει τους λόγους στους οποίους τεκμηριώθηκε και νομιμοποιήθηκε η παρέμβαση του κράτους στο κοινωνικό και το οικονομικό πεδίο (κεφ. 1). Στη συνέχεια, η γενική επιχειρηματολογία εξειδικεύεται με αναφορά τα δεδομένα συγκρότησης και λειτουργίας των τομέων κοινής ωφέλειας και των δημόσιων επιχειρήσεων στην Ελλάδα (κεφ. 2). Η θέση των πολιτών στο δημόσιο μοντέλο και η σχέση τους με τις ΔΕΚΟ και το πολιτικό σύστημα αποτελούν αντικείμενο μελέτης του επόμενου κεφαλαίου (κεφ. 3). Το Μέρος Α' ολοκληρώνεται με την αποτίμηση της εμπειρίας εφαρμογής του μοντέλου δημόσιας διαχείρισης των ΥΚΩ, μέσω της προσπάθειας ερμηνείας ενδεχόμενων στρεβλώσεων της συνθήκης ικανοποίησης του δημόσιου συμφέροντος και της εκτίμησης της κατανομής του οφέλους και κόστους των ασκούμενων πολιτικών για τους πολίτες (κεφ. 4).

Δ1. ΠΛΑΙΣΙΟ ΑΝΑΛΥΣΗΣ ΚΑΙ ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΕΣ ΜΕΤΑΒΛΗΤΕΣ

